

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060102

DOM
2012-09-11
Stockholm

Mål nr
M 5341-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-05-29 i mål nr M 152-11,
se bilaga A

KLAGANDE OCH MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

2. Öresundskraft Kraft & Värme AB
Box 642
251 06 Helsingborg

SAKEN

Ansökan om tillstånd till verksamhet vid Västhamnsverket i Helsingborgs kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på så
sätt att ordet riktvärde stryks ur villkor 10.

Dok.Id 1031674

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 16	Telefon 08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	Telefax 08-561 675 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	---------------------------------	---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har denna dag meddelat partiellt prövningstillstånd i målet endast vad gäller parternas yrkanden avseende villkor 10 i den överklagade domen.

Båda parter har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra villkor 10 på så sätt att ordet riktvärde stryks ur villkoret.

Mark- och miljööverdomstolen, som uppfattar förekomsten av ordet ”riktvärde” i villkoret närmast som ett skrivfel, finner skäl att ändra den överklagade domen i enlighet med parternas yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 9 oktober 2012

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården samt hovrättsråden Henrik Runeson och Peder Munck, referent.

Enhälligt.

Föredragande har varit Erik Ludvigsson.

Rättelse/komplettering

Dom, 2012-05-29

Rättelse, 2012-05-30

Beslutat av: rådmannen Jonny Boo

I tabellen i villkorspunkt 10 (domen sid. 4) ska de maximala utsläppvärdena i mg/MJ som årsmedelvärde, gränsvärde vid höglast rätteligen vara

Naturgas	Olja
25	45

Vid låglast fastställs inga årsmedelvärden, gränsvärden.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-05-29
meddelad i
Växjö

Mål nr M 152-11

SÖKANDE

Öresundskraft Kraft & Värme AB, 556501-1003
Box 642
262 42 Helsingborg

Ombud: L I P

SAKEN

Ansökan om tillstånd till verksamhet vid Västhamnsverket , Helsingborgs stad,
Skåne län

Avrinningsområde: 94/95

N: 6212250 E: 356300 (SWEREF99)

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Öresundskraft Kraft & Värme AB tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken till att på fastigheterna X och del av Y i Helsingborgs stad, Skåne län, fortsatt bedriva produktion av el, värme och kyla med en total installerad tillförd bränsleeffekt av 375 MW, fördelat på en fastbränslepanna om 240 MW och en gasturbinanläggning om 135 MW, med tillhörande utrustning, samt med en värmepump, kylmaskiner och med värmelagring i befintlig hetvattenackumulator enligt ansökan.

Tillståndet innefattar också att inom anläggningen få förbränna torv intill en högsta årlig mängd om 100 000 ton.

Dok.Id 183581

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470 - 560100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560290	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

Det nu meddelade tillståndet ersätter hittills gällande tillstånd för verksamheten.

Villkor

Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgivit eller åtagit sig i målet, inbegripet åtgärder för att minska utsläppen till vatten och luft samt andra störningar från verksamheten, om inte annat framgår av denna dom. Därvid ska följande särskilda villkor gälla, utöver vad som följer av Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2002:26.

- 1 För start och stopp av pannor samt vid torkeldning av murverk ska inte gälla några utsläppsvillkor som gäller för anläggningen i drift. För fastbränslepannan och gasturbinen gäller att start och stopp räknas under den del av start- respektive stopp processen vid last som inte överstiger 40% respektive 75% normal kapacitet (min. last) under minst 20 minuter.
- 2 Lättolja får användas som reservbränsle till gasturbinen.
- 3 Buller från verksamheten ska begränsas så att ljudnivån vid bostäder inte överstiger följande värden:

		Ekvivalent	Momentan
Måndag-lördag	kl. 07-18	50 dBA	
Söndag och helgdag	kl. 07-18	45 dBA	
Kvällstid	kl. 18-22	45 dBA	
Nattetid.	kl 22-07	40 dBA	55 dBA

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar för ovan angivna tidsperioder. I de fall olika drifttillstånd förekommer ska den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för varje sådant tillstånd.

Kontroll att villkoret innehålls ska ske inom sex månader från det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, eller på tillsynsmyndighetens anmodan; dock minst vart femte år.

- 4 Utsläpp till luft av svaveloxider, mätt som SO_2 , från fastbränslepannan, får som medelvärde för ett kalenderår inte överstiga $120 \text{ mg SO}_2/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6 % O_2 och som månadsmedelvärde inte överstiga $150 \text{ mg SO}_2/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6% O_2 . Värdena ska beräknas som en kvot mellan års- respektive månadsutsläppet av svaveldioxid (massa) och års- respektive månadsutsläppet av rökgaserna (volymen), dvs. vara volymviktade.
- 5 Utsläpp av stoft från fastbränslepannan får inte överstiga $20 \text{ mg}/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6 % O_2 som månadsmedelvärde. Värdet avser förbränning av såväl fasta som flytande bränslen samt alla blandningar däremellan.
- 6 Utsläpp av kolmonoxid i rökgaserna från fastbränslepannan får inte överstiga $250 \text{ mg CO}/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6 % O_2 . Under ett kalenderår (faktisk drifttid) får dock begränsningsvärdet överstigas under högst 10 % av driftsdygnet och det dubbla begränsningsvärdet får överstigas under högst 10 % av driftstimmarna.
- 7 Utsläpp av kväveoxider från fastbränslepannan får som volymviktat årsmedelvärde inte överstiga $210 \text{ mg NO}_x/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6% O_2 , mätt som NO_2 . Under ett kalenderår (faktisk drifttid) får inte något volymviktat medelvärde för en kalendermånad överskrida $230 \text{ mg NO}_x/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6% O_2 , mätt som NO_2 , och av samtliga 24-timmarsmedelvärden (volymviktade) får under ett kalenderår högst 2 % överskrida $275 \text{ mg NO}_x/\text{m}^3$ norm torr gas vid 6% O_2 , mätt som NO_2
- 8 Utsläppet av stoft i rökgaserna från gasturbinen får vid oljeeldning inte överstiga $12 \text{ mg stoft}/\text{m}^3$ norm torr gas vid 15% O_2 .

- 9 Utsläpp av kolmonoxid i rökgaserna från gasturbinen får inte överstiga 100 mg CO/m³ norm torr gas vid 15 % O₂. Dock får begränsningsvärdet överstigas under högst 10 % av driftsdygnen under ett kalenderår (faktisk drifttid) och under högst 10 % av driftstimmarna under ett kalenderår (faktisk drifttid) får det dubbla begränsningsvärdet överstigas.
- 10 Utsläppet av kväveoxider från gasturbinen får inte överstiga följande värden:

Höglast >22 MW el		Låglast <22 MW el		Enhet	
Naturgas	Olja	naturgas	olja		
30	50	80	90	mg/MJ	dygnsmedelvärde, riktvärde
	25	45		mg/MJ	årsmedelvärde, gränsvärde

Under ett kalenderår får dock 10 dygnsmedelvärden överskridas

Värdet ska beräknas som en kvot mellan utsläppet av kväveoxider och den tillförda bränsleenergin sett över respektive medelvärdetid.

11. Rökghastigheten, beräknad som timmedelvärde, får vid skorstensmyningen inte underskrida 8 m/s för något driftsfall annat än vid stopp- och startperioder av pannorna.
- 12 Avloppsvatten från de anläggningsdelar som kan ge upphov till oljeförorening ska passera oljeavskiljare, dimensionerad enligt Svensk Standard eller motsvarande norm. Utsläpp av process- och spolvatten får innehålla maximalt 5 mg/l alifatiska kolväten, mätt som oljeindex. Avledning av sådant avloppsvatten får ske direkt till Öresund, eller via kommunens avloppsreningsverk, om huvudmannen för det kommunala reningsverket godkänner fortsatt anslutning inom ramen för tillståndet för den anläggningen.

13. Kemiska produkter och avfall, inklusive aska, ska förvaras väl märkta, hanteras så att damning undviks samt så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares volym.

Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, med påkörningsskydd, invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt utformad så att regnvatten inte ansamlas. Alternativt ska behållaren vara dubbelmantlad.

Ämnen som kan reagera med varandra ska förvaras så att ämnena inte kan komma i kontakt med varandra.

Produkter och avfall som innehåller flyktiga organiska lösningsmedel ska förvaras i väl slutna behållare.

Villkoret omfattar inte förvaring av mindre mängder produkter i direkt anslutning till förbrukningsstället. Kravet på invallning gäller inte befintlig behållare om 400 m³ för förvaring av eldningsolja 5.

- 14 Mottagning och hantering av bränslen ska ske på sådant sätt att damning, lukt, förorening och andra olägenheter förebyggs.
- 15 Ett program för att kontrollera att utsläppsvillkor enligt detta tillstånd samt gällande lagstiftning innehålls ska upprättas senast tre månader efter att denna dom vunnit laga kraft. Programmet ska fastställa mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder för respektive parameter.
- 16 Askor ska samlas upp och förvaras så att den miljömässigt bästa vidarebehandlingen underlättas. Askor ska återvinnas så långt det är miljömässigt motiverat och tekniskt och ekonomiskt rimligt.

- 17 Andelen torv får utgöra högst 20 % av energinnehållet som årsmedelvärde. Vid brist på biobränsle får dock torv användas i större omfattning efter tillsynsmyndighetens godkännande.
- 18 Om det vid driftstörning eller olycka finns risk för förorening av dagvatten eller spillvatten ska utgående vattenledningar omedelbart stängas av.
- Släckvatten som uppkommer på anläggningen ska samlas in, lagras separat från annat vatten och kontrolleras i avvaktan på slutligt omhändertagande.
- 19 Bolaget ska upprätta en riskanalys med åtgärdsplan för händelser som kan vålla skador på människors hälsa och den yttre miljön. Arbetet ska ske i samråd med räddningstjänsten eller annan sakkunnig med god kompetens inom området. Planen ska ha upprättats och finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att denna dom vunnit laga kraft. Planen ska därefter aktualiseras årligen.
- 20 Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avvecklingen påbörjas informera tillsynsmyndigheten om planerna.

Delegering till tillsynsmyndigheten

Mark- och miljödomstolen delegerar till tillsynsmyndigheten att, om så behövs, föreskriva ytterligare villkor om

- avledning av process- och spolvatten
- omhändertagande av processvatten från betning av pannan,
- damning från bränsle- och askhantering,
- hantering och förvaring av kemikalier,
- hantering och omhändertagande av avfall
- undersökning och efterbehandling enligt villkor 20

I delegeringen ingår även att fortlöpande tillse att kontrollprogrammet hålls aktuellt.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet redovisade miljökonsekvensbeskrivningen med under handläggningen gjorda kompletteringar.

Verkställighetsförordnande

Mark- och miljödomstolen avslår Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande.

BAKGRUND

Syftet med ansökan är i första hand att förnya tillstånden för verksamheten enligt nu gällande lagstiftning, genom ett samlat tillståndsbeslut. Vissa villkor är mer än tio år gamla och kan därför behöva omprövas för att motsvara den standard som nu råder vid ny prövning. I prövningen tas också in planer på eldning av torv och bioolja, samt bl.a. tidigare inte prövade delar som fastbränsleförråd och ackumulatortank för hetvatten.

TIDIGARE AVGÖRANDE

Koncessionsnämnden för miljöskydd lämnade genom beslut den 6 augusti 1998, nr 102/98, dåvarande Helsingborg Energi Produktion AB tillstånd enligt miljöskyddslagen till fortsatt produktion av värme och el vid Västhamnsverket i Helsingborg (240 MW). Regeringen begränsade den 12 december 2002, efter överklagande av bolaget, förbränning av kol till den 1 juli 2006.

Koncessionsnämnden för miljöskydd har också lämnat tillstånd till värmepump-anläggning den 1 september 1994 och till gasturbin med panna den 4 mars 1998.

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne lämnade den 10 april 2003 tillstånd till utökad produktion vid befintlig värmepumpsanläggning.

Slutliga villkor meddelades av miljödomstolen den 26 april 2004 avseende gasturbinen och av miljööverdomstolen den 11 december 2009 avseende ångpannan, fastställt genom att högsta domstolen inte meddelade prövningstillstånd den 13 oktober 2010.

Det av överinstanserna fastställda villkoret är följande: Utsläppet till luft av kväveoxider, mätt som NO₂, får som medelvärde för ett kalenderår inte överskrida 210 mg NO_x/Nm³ torr gas (6 % O₂).

ANSÖKAN

Yrkande

Öresundskraft Kraft & Värme AB (nedan kallat "Bolaget") yrkar i första hand att Miljödomstolen, i huvudsaklig överensstämmelse med ansökan och övriga handlingar vartill ansökan hänvisar, meddelar Bolaget tillstånd enligt miljöbalken

- a) att på fastigheterna X och del av Y i Helsingborgs stad, Skåne län fortsatt bedriva el-, värme- och kylproduktion med en total installerad tillförd bränsleeffekt av 375 MW fördelat på en fastbränslepanna om 240 MW och en gasturbinanläggning om 135 MW med tillhörande utrustning samt med en värmepump, kylmaskiner och med värmelagring i befintlig hetvattenackumulator enligt ansökan.
- b) att på anläggningen få förbränna torv intill en högsta årlig mängd om 100 000 ton,

- c) att meddelat tillstånd får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft,
- d) att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

I andra hand yrkas för punkten a) ovan följande:

- a) att på fastigheterna X och del av Y i Helsingborgs kommun, Skåne län fortsatt bedriva el-, värme- och kylproduktion med en total installerad tillförd bränsleeffekt av 375 MW, fördelat på en fastbränslepanna om 240 MW och en gasturbinanläggning om 135 MW med tillhörande utrustning samt med en värmepump och kylmaskiner.

Slutligt förslag till villkor

Bolaget föreslår, utöver sedvanligt allmänt villkor, samt utöver föreskriften NFS 2002:26, följande slutliga villkor att gälla i ett kommande tillstånd.

- 1 För start och stopp av pannor samt vid torkeldning av murverk skall inte gälla några utsläppsvillkor som gäller för anläggningen i drift. För ångpannan och gasturbinen gäller att start och stopp räknas under den del av start- respektive stopp processen vid last som inte överstiger 40% respektive 75% normal kapacitet (min. last) under minst 20 minuter.
- 2 Lättolja får användas som reservbränsle till gasturbinen.
- 3 Buller från verksamheten ska begränsas så att ljudnivån vid bostäder inte överstiger följande värden:

		Ekvivalent	Momentan
Måndag-lördag	kl 07-18	50 dBA	
Söndag och helgdag	kl 07-18	45 dBA	
Kvällstid	kl 18-22	45 dBA	
Natttid	kl 22-07	40 dBA	55 dBA

Om hörbara tonkomponenter och/eller impulsartat ljud förekommer ska den tillåtna ljudnivån sänkas med 5 dB(A)-enheter.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Villkoret är uppfyllt om det vid uppmätt överskridande vidtas åtgärder och förnyad mätning inom sex månader visar att värdena innehålls. Kontroll att villkoret innehålls ska ske inom sex månader från det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer över I dB(A) eller på tillsynsmyndighetens anmodan; dock minst vart femte år.

- 4 Utsläpp till luft av svaveloxider, mätt som SO₂, får som medelvärde för ett kalenderår inte överstiga 120 mg SO₂/m³ norm torr gas vid 6% O₂ och som månadsmedelvärde inte överstiga 150 mg SO₂/m³ norm torr gas vid 6% O₂. Värdena ska beräknas som en kvot mellan årsutsläppet av svaveldioxid (massa) och årsutsläppet av rökgaserna (volymen).

- 5 Utsläpp av stoft från fastbränslepannan får inte överstiga 20 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Värdet avser förbränning av såväl fasta som flytande bränslen samt alla blandningar däremellan. Villkoret innehålls om under ett kalenderår (faktisk drifttid) inte något medelvärde för en kalendermånad överskrider begränsningsvärdet och om minst 97 % av samtliga 48-timmarsmedelvärden uppgår till högst 110 % av begränsningsvärdet.
- 6 Utsläpp av kolmonoxid i rökgaserna från fastbränslepannan får inte överstiga 250 mg CO/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Utsläppskravet är uppfyllt om högst 10 % av driftsdygnen under ett kalenderår (faktisk drifttid) överstiger begränsningsvärdet och om högst 10 % av driftstimmarna under ett kalenderår (faktisk drifttid) överstiger dubbla begränsningsvärdet.
- 7 Utsläpp av kväveoxider från fastbränslepanna får inte överstiga inte överstiga 210 mg NO_x/m³ norm torr gas vid 6% O₂, mätt som NO₂. Villkoret innehålls om kvoten mellan årsutsläppet av kväveoxider (massa) och årsutsläppet av rökgaserna (volymen) understiger begränsningsvärdet, samt om under ett kalenderår (faktisk drifttid) inte något medelvärde för en kalendermånad överskrider 230 mg NO_x/m³ norm torr gas vid 6% O₂, mätt som NO₂, och om minst 95 % av samtliga 24-timmarsmedelvärden uppgår till högst 275 mg NO_x/m³ norm torr gas vid 6% O₂, mätt som NO₂.
- Begränsningsvärdet avseende månadsmedelvärden gäller endast sådana månader då drift sker under minst 7 dygn.
- 8 Utsläppet av stoft i rökgaserna från gasturbinen får vid oljeeldning som riktvärde¹ inte överstiga 12 mg stoft/m³ norm torr gas vid 15% O₂.
- 9 Utsläpp av kolmonoxid i rökgaserna från gasturbinen får inte överstiga 100 mg CO/m³ norm torr gas vid 15% O₂. Utsläppskravet är uppfyllt om högst 10 % av driftsdygnen under ett kalenderår (faktisk drifttid) överstiger begränsningsvärdet och om högst 10 % av driftstimmarna under ett kalenderår (faktisk drifttid) överstiger dubbla begränsningsvärdet.
- 10 Utsläppet av kväveoxider från gasturbinen får inte överstiga följande värden:

Höglast >22 MW el		Låglast <22 MW el		Enhet	
naturgas	Olja	naturgas	olja	mg/MJ	
30	50	80	90	mg/MJ	dygnsmedelvärde, riktvärde
	25	45		mg/MJ	årsmedelvärde, gränsvärde

Under ett år får dock 10 dygnsmedelvärden överskridas.

Värdena ska beräknas som en kvot mellan utsläppet av kväveoxider och den tillförda bränsleenergin sett över respektive medelvärdetid.

¹ Bolaget anser att värdet bör uttryckas som ett riktvärde då drift med olja sker ytterst intermitterant

- 11 Kemiska produkter och avfall — inklusive aska - ska förvaras väl märkta, hanteras så att damning undviks samt så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares volym.

Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, med påkörningsskydd, invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt utformad så att regnvatten inte ansamlas. Alternativt ska behållaren vara dubbelmantlad.

Ämnen som kan reagera med varandra ska förvaras så ämnena inte kan komma i kontakt med varandra.

Produkter och avfall som innehåller flyktiga organiska lösningsmedel ska förvaras i väl slutna behållare.

Villkoret omfattar inte förvaring av mindre mängder produkter i direkt anslutning till förbrukningsstället. Kravet på invallning gäller inte befintlig behållare om 400 m³ för förvaring av eldningsolja 5.
- 12 Utsläpp av process- och spolvatten får innehålla maximalt 5 mg/l alifatiska kolväten, mätt som oljeindex. Avledning ska ske till kommunens avloppsreningsverk eller Öresund. Val av recipient ska ske i samråd med kommunens huvudman för avloppsreningsverket.
- 13 Mottagning och hantering av bränslen ska ske på sådant sätt att damning, lukt, förorening och andra olägenheter förebyggs.
- 14 Ett program för att kontrollera att utsläppsvillkor enligt detta tillstånd samt gällande lagstiftning innehålls ska upprättas senast 3 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft. Programmet ska fastställa mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder för respektive parameter.
- 15 Askor ska samlas upp och förvaras så att den miljömässigt bästa vidarebehandlingen underlättas. Askor ska återvinnas så långt det är miljömässigt motiverat och tekniskt och ekonomiskt rimligt.
- 16 Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast 6 månader innan avvecklingen påbörjas informera tillsynsmyndigheten om planerna.
- 17 Andelen torv får utgöra högst 20 % av energiinnehållet som årsmedelvärde. Vid brist på biobränsle får dock torv användas i större omfattning efter tillsynsmyndighetens godkännande.
- 18 Om det vid driftstörning eller olycka finns risk för förorening av dagvatten eller spillvatten ska utgående vattenledningar omedelbart stängas av.

Släckvatten som uppkommer på anläggningen ska samlas in, lagras separat från annat vatten och kontrolleras i avvaktan på slutligt omhändertagande.
- 19 För det fall att torv trots allt blir aktuellt för anläggningen måste beredskaps- och insatsplanen revideras samt kompletterande riskanalyser utföras.

Bolaget ska upprätta en riskanalys med åtgärdsplan för händelser som kan vålla skador på människors hälsa och den yttre miljön. Arbetet ska ske i samråd med räddningstjänsten eller annan sakkunnig med god kompetens inom området. Planen ska ha upprättats och finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft. Planen ska där efter aktualiseras årligen.

- 20 Røkgashastigheten vid skorstensmynningen får inte underskrida 8 m/s för något driftsfall annat än vid stopp- och startperioder av pannorna. Begränsningsvärdet ska beräknas som timmedelvärden

Som ett andrahandsyrkande kan bolaget godta följande. Utsläpp av røkgaser från fastbränslepannan och gasturbinen ska ske via røkrør vars inre diameter inte får överstiga 2,3 meter respektive 2 rør å 2,1 m.

Förslag delegering till tillsynsmyndigheten

Bolaget anser att villkor avseende följande frågeställningar lämpligen kan delegeras till tillsynsmyndigheten

- omhändertagande av processvatten från betning av pannan,
- damning från bränsle- och askhantering,
- hantering och förvaring av kemikalier,
- hantering och omhändertagande av avfall och
- undersökning och efterbehandling enligt villkor 17.

Verkställighetsförordnande

Bolaget yrkar att verkställighetsförordnande ges.

Prövningsförutsättningar

Lokalisering och planförhållanden

Anläggningen är belägen på fastigheten X i Helsingborgs kommun. Området är en utfylld del av hamnområdet. Området är enligt gällande detaljplan (laga kraft 31 mars 1993) avsett för "Kraftvärmeverk, "E". Den högsta tillåtna byggnadshöjden är 47 meter. Verksamheten kan därmed inte anses stå i strid mot gällande detaljplan. Avståndet till bostadsbebyggelse är ca 600 m i östlig riktning.

Området för den sökta verksamheten kommer också att utsträcka sig över delar av fastigheten Y där det större bränslelagret är uppfört. Området är avsett för hamnverksamhet, med bl.a. upplag, magasin och transportanordningar.

Bolaget anser att inga planmässiga hinder finns mot att bevilja sökt verksamhet på denna fastighet, inte heller för del av X, för vilken planen i denna del avser E1, hetvattenackumulator.

Närmaste Natura 2000-områden, Rååns dalgång och Fjärestad-Gantofta, ligger på mer än fyra km avstånd och dessa kan inte sägas beröra Västhamnsverket, varför något hinder utifrån områdesskydd att bevilja sökt tillstånd inte anses föreligga.

Miljö kvalitetsnormer

Anläggningens bidrag till utsläpp av ämnen till luft och påverkan på gällande och kommande miljö kvalitetsnormer har beskrivits genom spridningsberäkningar. Av dessa framgår att verksamheten inte kommer att bidra till att någon miljö kvalitetsnorm för utomhusluft överskrids.

I fråga om fiskevatten finns inte några aktuella områden upptagna i Naturvårdsverkets förteckning över fiskvatten som skall skyddas enligt förordning (2001:554) om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. I fråga om musselvatten finns inte heller några skyddade områden som skulle kunna påverkas av verksamheten.

Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt har beslutat om miljö kvalitetsnormer för kustvatten, grundvatten samt de vattendrag som berörs i den planerade anläggningens närhet. Tre olika områden kring Öresund är definierade, varav Helsingborgsområdet är det enda område som berörs av aktuell anläggning. Genomförda beräkningar visar att utsläppen till vatten endast har en ytterst ringa påverkan på miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Några formella hinder mot att bevilja tillstånd avseende miljö kvalitetsnormer föreligger därför inte enligt bolagets bedömning.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Av den inlämnade MKB:n (som närmare återges längre ned i domen) framgår att den sökta verksamheten bedöms påverka miljön genom främst utsläpp till luft och vatten, buller, transporter till och från anläggningen samt påverkan på landskapsbilden och kulturvärden i området.

Utsläppen till luft bedöms som små utom utsläppen av kväveoxider som bedöms som måttliga. Även utsläppen till vatten bedöms som små och effekterna av dem som försumbara. Buller beräknas underskrida de riktvärden som Naturvårdsverket rekommenderar för nyetablerad industri.

Störningar av transporter till och från anläggningen bedöms som små, liksom påverkan på landskapsbilden och kulturvärden i området. Även förbrukningen av naturresurser för den sökta verksamheten bedöms som måttlig.

Slutsatsen är att den samlade miljö påverkan av den sökta verksamheten kan anses acceptabel i förhållande till den nytta som verksamheten innebär.

Allmänna hänsynsregler

Bolaget har redogjort för hur kraven i 2 kapitlet miljöbalken tillgodoses, vilket kan sammanfattas som följer.

Kunskapskravet tillgodoses genom att bolaget har kunskap om de miljörättsliga bestämmelser som är tillämpliga på verksamheten. Bolaget har miljöledningssystem som sedan 1999 är certifierat i enlighet med ISO 14001.

I arbetet med att beskriva miljökonsekvenserna har särskilda utredningar gjorts. Vidare genomför bolaget löpande riskanalyser i enlighet med förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll liksom att säkerställa att personal har tillräcklig kunskap för verksamheten

Försiktighetsprincipen och kravet på bästa möjliga teknik tillgodoses genom Bolagets ledningssystem som innebär en kontinuerlig process, där Bolaget genomgående iakttar försiktighet i sina förehavanden i rimlig utsträckning mot bakgrund av bestämmelsen i 2 kap 7 § miljöbalken. Detta innebär att bolaget har valt beprövad och effektiv förbränningsteknik och rökgasreningsutrustning med hög prestanda. Restprodukter hanteras utifrån dessas inneboende miljöegenskaper. Detta innebär bl.a. att man ser till att farligt avfall lagras, transporteras och slutförvaras eller destrueras på ett säkert sätt. Bullerstörningar förebyggs genom kontroll av bulleremissionen genom närfältsmätningar. Bolaget genomför samt beaktar resultaten från genomförda riskanalyser, samt utövar egenkontroll för att förebygga störningar och säkerställa uppfyllandet av erhållna tillstånd och villkor.

Produktvalsprincipen beaktas genom att Bolaget löpande håller sig informerat om använda produkternas skadlighet via säkerhetsdatablad och annan produktinformation och genom upprättande och uppdatering av föreskriven kemikalieförteckning. En särskild arbetsgrupp finns för detta. Vid produktval beaktas bl.a. Kemikalieinspektionens s.k. PRIO-lista (Prioriteringsguide) i syfte att minimera riskerna för olägenhet och skada på människors hälsa och miljö.

Enligt bolagets mening är produktion och distribution av fjärrvärme ett bra sätt att hushålla med råvaror och energi. Produktionen vid anläggningen baseras dessutom huvudsakligen på förnybara energikällor. För att kunna utnyttja energin i det tillförda bränslet är anläggningen byggd som en kraftvärmeanläggning, d.v.s. samtidig el- och värmeproduktion. Avfallet från verksamheten källsorteras i största möjliga mån för att kunna användas uthålligt och återanvändas, återvinnas och bortskaffas med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen skadas. Askan från förbränningen återförs i möjligaste mån.

Beträffande lokaliseringsprincipen skulle en omlokalisering av den tillståndsgivna verksamheten enligt bolaget varken vara tekniskt eller ekonomiskt realistiskt. Utökningen avseende torvförbränning skulle också vara oskälig om denna skulle föranleda en ny motsvarande anläggning för torv på annan plats. Uppskattade kostnader baserade på Filbornaverket 2 ger vid handen att en flytt av verksamheten vid Västhamnsverket torde uppgå till 3 - 5 miljarder kronor. Eftersom avståndet till närmaste bostäder är cirka 600 meter, får det anses motsvara råden i Boverkets Allmänna råd "Bättre plats för arbete". I dessa anges skyddsavståndet för förbränningsanläggningar inom effektområdet 100-250 MW till 200-300 meter (oljeeldade) respektive 500-700 meter (fastbränsleeldade). Det utökade skyddsavståndet för fastbränsleeldade anläggningar eftersom sådant bränsle kan innebära risk för damning

och bränsleflykt. Vidare anger Boverket att om åtgärder vidtas för minska omgivningspåverkan från bränslelagring kan skyddsavståndet minskas i avsevärd mån. All lagring och hantering av fastbränsle sker inomhus.

Förslag till skyddsåtgärder m.m.

Med hänsyn till att ansökan utgörs av en omprövning av en befintlig verksamhet har alla skäligen åtgärder vidtagits, särskilt mot bakgrund av att fastställelsen av slutliga villkor skedde de senaste åren. Kraven på ny teknik eller praxis avseende villkor har inte ändrats under denna tidsperiod.

I samband med bolagets stora bullerutredning avseende Västhamnsverket lämnades det förslag på lämpliga kostnadseffektiva åtgärder för att dämpa bullernivån ytterligare. Bolaget kommer mot att under december månad 2010 genomföra ytterligare bullerdämpande åtgärder som ett resultat från bullerutredningen.

Bolaget anser att några ytterligare åtgärder inte är skäligen att vidta.

Klimatpåverkan

Verksamheten omfattas av tillståndsplikt enligt lagen om handel med utsläppsrätter. Frågor om koldioxidutsläpp kan inte regleras genom sökt tillstånd. Ansökan om tillstånd för handel med utsläppsrätter för förbränning av torv och bioolja kommer att inlämnas när det nu sökta tillståndet enligt miljöbalken har vunnit laga kraft.

Motiv för verkställighetsförordnande.

Enligt bolagets mening är verksamheten vid och verkningarna utredda i sådan omfattning att förutsättningar föreligger för ett verkställighetsförordnande.

Enligt bolagets mening föreligger obetydlig risk för att verksamheten skall påverka människors hälsa och miljö menligt. Mot denna bakgrund och med hänsyn till den angelägenhet som föreligger att kunna ersätta eldningsolja med bioolja är det av yttersta vikt att bolaget får ta ett framtida beslut i anspråk så snart som möjligt.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Allmänt

Öresundskraft Kraft & Värme AB ingår i Öresundskraftskoncernen med moderbolaget Öresundskraft AB, ägt av Helsingborgs stad. Öresundskraft äger och driver fjärrvärmeverk i Helsingborg och Ängelholm, samt vind- och vattenkraftverk. Helsingborgs fjärrvärmenät är sammanbundet med Landskronas fjärrvärmenät. Spillvärme från Kemira Kemi AB och AB Elektrokoppar ingår i fjärrvärmenätet.

Inom Öresundskraft Kraft & Värme AB arbetar ca 125 personer, varav 65 med produktionen vid Västhamnsverket.

Anläggning

Västhamnverket har en högsta sammanlagd tillförd bränsleeffekt om 375 MW. En pulvereldad fastbränslepanna har biobränslen (torra träpellets eller träbriketter) som huvudbränsle och olja som stöd- och reservbränsle (eldningsolja 1 vid start och eldningsolja 5 som stöd- och reservbränsle. Den tillförda bränsleeffekten för denna är 240 MW, med uttagen effekt 69 MW el och 138 MW värme. Den togs i drift 1982. Driftperioden är oktober – maj, med fullast från mitten av november slutet av mars, i övrigt ned till 40 % last.

Rökgaserna en passerar luftförvärmare för förbränningsluften, och en economizer som utvinnet värme till fjärrvärmenätet. Rening sker med elektrofilter och avsvavling med kalkslurry, därefter textiltfilter och ytterligare avsvavling. Skorstenshöjden är 120 m.

Utöver tillstånd till nuvarande tillståndsgivna verksamhet och bränslen söks tillstånd till förbränning av torv och bioolja. Bolaget anser att provkörningar med torv som bränsle har visat att pannan har så hög verkningsgrad, 93,7 %, att nivåerna för bästa teknik (BAT) inom EU enligt BREF-dokument för stora förbränningsanläggningar tillgodoses. Andelen torv bör vara minst 15-20 % för att minska överhettarkorrosion. Bolaget bedömer att detta medför ökad drifttillgänglighet och mindre andel fossila bränsle och därmed mer el producerad med förnybara bränslen. Det finns ingen teknisk begränsning för andelen torv.

Fastbränslelagret, som tidigare har utgjort en separat anmälningspliktig anläggning, belägen på del av fastigheten Y, ingår också i ansökan, liksom en ackumulatortank belägen på del av fastigheten X. Fastbränslelagret rymmer 30 000 ton pellets. Förbrukningen kan vara upp till 1 100 ton/dygn. Transport till panna sker med övertäckta bandtransportörer via förkrossar och hammarkvarnar m.m. för att leverera bränslepulver till pannan. Oljor transporteras från tankar via kulvertar i mark. Bioolja kommer att hanteras på samma sätt som fossila oljor.

En gasturbin, inklusive avgaspanna, på 135 MW tillförd bränsleeffekt, ger en uttagen effekt 43 MW el och 50 MW värmeeffekt, samt 14 MW el i kombidrift. Gasturbinen, idrifttagen 1999, har naturgas som huvudbränsle och eldningsolja 1 som reservbränsle. Rökgaserna släpps utan rening via 120 m-skorstenen.

Dessutom utnyttjas energi från avloppsvatten från det närliggande avloppsreningsverket för produktion av fjärrvärme med hjälp av värmepump, 30 MW, med 20 ton HFC 134a som köldmedium. Fjärrkyla, 37 MW, produceras i huvudsak med kylmaskiner (med 62 kg HFC) placerade på Västhamnverket. Särskilda förrådstankar för köldmediet har inrättats för att underlätta revisioner av maskinerna.

Ansökt ändring

Ansökan innebär att även torv och bioolja kommer att användas som bränslen. Torven pulveriseras och eldas samtidigt med träbränsle. Det har positiv inverkan på korrosionsbenägenheten i eldstaden, genom att det högre svavelinnehållet ger mindre beläggningar med alkalier. Bioolja utgörs av vegetabiliska oljor.

Transporter

Träpellets levereras huvudsakligen (180 000 t/år) med båt, gas via nedgrävd ledning och bränslen i övrigt med lastbil. Antalet båtanlöp är ca 50 per år, antalet lastbilstransporter är ca 200 per år med träbränslen (20 000 ton), 15 med oljor (500 ton), 50 med hjälpkemikalier och 300 med aska (ca 10 000 ton). Det innebär i genomsnitt ca 2 transporter per dygn.

Verksamheten använder gasdrivna fordon.

Produktion

Värmeproduktionen har varit 600-ca 900 GWh per år sedan år 2000. Därav kommer 20-180 GWh från värmepumpen. Elproduktionen har varit 220-380 GWh per år. Produktionen av fjärrkyla har successivt ökat till ca 20 GWh per år.

Vattenförsörjning

Anläggningen försörjs med vatten från det kommunala nätet, ca 50 000 m³ per år. Utöver för sanitära ändamål, asksläckning, avsvavling och spolning, renas vatten för ångpannan ytterligare med jonbyte (avsaltning) och tillsats av korrosionshämmande kemikalier. För processer används ca 10 000 m³ vatten per år.

Elförsörjning

Elanslutning sker via kabel, 130 kV. Den interna elförbrukningen var 77 GWh under 2009, varav 32 GWh till värmepumpen.

Avfall och askhantering

Under åren 2007 och 2009 var askmängderna omkring den förväntade mängden, 5 000 ton, med ungefär lika andelar flygaska och bottenaska. Under år 2008 var mängden den dubbla bl.a. beroende på otillräcklig kvarnkapacitet. En förbränning av 200 000 ton med en förväntad askhalt om 2,5 % ger 5 000 ton askor. Vid en övergång till torv kan denna askmängd beräknas öka till knappt det dubbla, 8 000 ton.

Bottenaska kyls i vattenbad och förs till ett planlager, varifrån avskilt vatten leds till sedimenteringsbassäng. Denna aska, som huvudsakligen består av kol, leveras till Ängelholm för slutförbränning. Flygaska från elfilter sänds pneumatiskt i slutet system till en silo, varifrån leverans sker (vått eller torrt) via bulkbil till företag som återför aska till skogsbruket.

Avfallsprodukten från avsvavling har inget användningsområde och deponeras, men avsvavlingsanläggningen (skrubber) är numera förbikopplad då kol inte används som bränsle. Den kommer att användas vid torveldning om svavelhalten i torven blir så hög att utsläppsvillkor inte klaras. Svavlet härrör idag från ammoniumsulfattillsatsen, som avsvavlas via kalkinsprutning i slangfiltret. Med ansökt förändring beräknas kalförbrukningen minska med 500 ton per år.

Avloppsvatten

Vid Västhamnsverket förekommer följande typer av avloppsvatten. Processvatten från nedtappning av pannor, regenereringsvatten från avsättning samt eventuell nedtappning av fjärrvärmenät inom anläggningen, vidare spolvatten från rengöring av golv och anläggningsdelar, dagvatten från tak och tomt samt sanitärt avloppsvatten. Allt avloppsvatten, utom det sanitära, leds till en 125 m³ sedimentationsbassäng med pH-justering och därefter oljeavskiljare. Processavloppsvattnet innehåller metaller (Zn, Cu, Ni) i genomsnittshalter på nivån en tiondel av vad som krävs för Skåne Nordvästs kommuners allmänna vatten och avloppsanläggningar och med utsläppsmängder 0,1 - 0,7 kg/år. För kadmium är marginalerna mindre, men utsläppsmängden är ca 4 g/år.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker via rökgaser av stoftpartiklar, svaveldioxid, kväveoxider och kolmonoxid.

Rening avseende partiklar/stoft sker i två steg, först elfilter i flera sektioner och sedan slangfilter. Utsläppet 2007-2009 var 3,6 ton per år. Befintligt villkor (15 mg/m³) motsvarar utsläpp av 17 ton partiklar per år.

Svaveldioxidhalten beror av svavelhalten i bränslet. Trädbränslen har låg halt, 0,02-0,05 %, medan torv har högre halt, ca 0,2 %. Lätt eldningsolja har <0,05% S medan tunga oljor har <0,5 %. Rening kan ske genom kalkinsprutning före det textila slangfiltret, om så behövs för att klara utsläppsvillkor. Utsläppet har ökat från ca 2 ton per år 2007-2008, 16 ton 2009 till ca 50 ton 2010. Nuvarande villkor motsvarar 400 ton per år, med yrkade bränslen 200 ton/år.

Kväveoxider härrör från såväl kväveinnehållet i bränslet som från förbränningen (temperatur, eldstadsutformning). Torv innehåller något mer kväve än trä. Ångpannan är försedd med låg-NO_x-brännare. Utsläppet har varit ca 150 ton per år, jämfört med nuvarande villkor som skulle motsvara 420 ton per år, och beräknat efter nytt tillstånd 300 ton per år. Årsmedelhalten har varit 100-120 mg/m³ för fastbränslepannan och 21-23 mg/m³ för gasturbinanläggningen.

Bolaget har i samband med nyligen genomförd prövotidsutredning kommit fram till att ytterligare åtgärder, såsom SCR- och SNCR-reningsteknik inte är skäligen.

En uppdaterad kalkyl av reningskostnader, ca 100 miljoner kronor, visar att med en s.k. tail-end SCR-rening, som reducerar utsläppet av kväveoxider från 210 till 50 mg/m³ (ntg, 6 % O₂) och med tio års avskrivning och 6 % ränta, blir reningskostnaden 330 kr/kg avskilt NO_x. Bolaget anser det inte vara skälig kostnad, då skälig kostnad normalt anses vara 50 kr/kg.

Kolmonoxid uppstår vid ofullständig förbränning och bör undvikas av ekonomiska skäl. Trimning sker för att minska rökgasförlusterna. Nuvarande utsläppshalter från fastbränslepannan utgör mindre än 3 % av villkorsnivån för dygnsmedelvärde och mindre än 25 % för timmedelvärden.

Utsläpp av ammoniak och dikväveoxid anses vara små och Bolaget hänvisar till miljööverdomstolens utslag vid överprövning av beslut om slutliga villkor att villkor om dessa utsläpp inte behövs.

Utsläpp av tungmetaller till luft har beräknats för sökt torvförbränning, beräknat för den stofthalt som yrkats (kg/år): Cu 5,5; Zn 50; Pb 2,4; Cd 0,4; Hg 0,007; Cr 4,9 och Ni 1,1. Nuvarande utsläpp har under 2007-2009 överlag legat på en åttondel av dessa värden.

Övriga kemiska produkter - hjälpkemikalier

Verksamheten omfattas inte av lagen (1999:381) och förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Hjälpkemikalierna utgörs av ett antal additiv för fjärrvärmevatten och interna processvattenströmmar samt saltsyra (29 ton/år) och natronlut (27 ton/år) för vattenrening. I processen används ammoniumsulfat (drygt 1000 ton/år) för att förebygga korrosion. Kalk (ca 600 t/år) kan användas för att avskilja sura komponenter i rökgaserna. Utöver detta används ett flertal smörj- och hydrauloljor etc.

Kontroll av verksamheten

Omfattningen av den egenkontroll som bedrivs styrs i första hand av miljöbalkens generella regler om egenkontroll (26 kap 19 §), men även av förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll (SFS 1998:910). Dessutom berörs verksamheten av annan lagstiftning som ställer krav på olika mätningar.

Exempel på delar som ingår i bolagets egenkontroll vid Västhamnsverket är:

En fastlagd och dokumenterad miljöorganisation (ingår som en del i det företagsövergripande miljöledningssystemet).

Rutiner för kontroll och underhåll av utrustning som kan ha påverkan på miljön, t.ex. mätutrustning, filter, rökgasreningsutrustning, oljeavskiljare, invallningar, vattenrening m.m. Detta kan förslagsvis bl.a. ske med hjälp av checklistor för rondering. Rutiner för riskbedömning (ingår som en del av det företagsövergripande miljöledningssystemet) samt dokumentation av resultatet.

Förteckning över de kemiska produkter som används.

Mätningar och beräkningar för att kontrollera resultatet från driften, samt efterlevnaden av villkor och tillståndsbeslut.

Löpande undersökningar som behövs för att bolaget ska ha tillräcklig kunskap om

Bolaget anser att dessa frågor inte skall detaljregleras i vare sig ansökan eller tillståndet, utöver föreslaget villkor om kontroll.

Övrigt, validering

Bolaget yrkade inledningsvis att för utsläpps- och bullervillkor ska validering ske av de uppmätta värdena på samma sätt som föreskrivs i NFS 2002:6. Bolaget häv-

dade att därvid ska procentuellt avdrag för mätfel ske på begränsningsvärdet, inte på de enskilda mätvärdena. Syftet är att underlätta för tillsynen. Efter länsstyrelsens yttrande har Bolaget strukit yrkandet i fråga om validering av bullervillkor. Även beträffande årsmedelvärden har bolaget frånträtt sitt ursprungliga yrkande, och bl.a. i fråga om stoft justerat upp yrkat värde för att kompensera för detta.

Miljökonsekvensbeskrivning

Sammanfattning

I miljökonsekvensbeskrivningen lämnas en beskrivning av den sökta verksamheten med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning. I denna beskrivning ingår även en redogörelse för vidtagna och planerade skyddsåtgärder.

Vidare redovisas olika alternativ. Som nollalternativ redovisas de förhållanden som skulle råda om förbränning av torv och bioolja inte kommer till stånd. Nollalternativet innebär att verksamheten vid Västhamnsverket även fortsättningsvis bedrivs i enlighet med nu gällande tillstånd. Möjligheten att kunna utnyttja torv och bioolja som bränsle finns inte i nollalternativet.

I MKB redovisas teoretiskt möjliga platser som dock inte är rimliga med hänsyn till att ansökan avser en omprövning av en befintlig verksamhet.

Slutligen lämnas en beskrivning av effekterna på miljön, människors hälsa och samhällningen med resurser. Den sökta verksamheten bedöms påverka miljön genom främst utsläpp till luft och vatten, buller, transporter till och från anläggningen samt påverkan på landskapsbilden och kulturvärden i området.

Bolagets slutsats är att den samlade miljöpåverkan av den sökta verksamheten kan anses acceptabel i förhållande till den nytta som verksamheten innebär.

Utsläpp till luft från verksamheten

Utsläppen till luft bedöms som små, utom utsläppen av kväveoxider som bedöms som måttliga. Den sökta verksamheten kommer inte att leda till att någon miljö-kvalitetsnorm överskrids.

Enligt miljönämndens mätningar, för vilka årsrapporten för 2009 bilagts ansökan, är marginalen till normen för dygnmedelvärdet för kvävdioxid liten (sex av sju tillåtna överskridandedagar). Mätdata för 2010 har tillförts vid komplettering av ansökan.

Med utgångspunkt i yrkade villkorshalter har spridningsberäkningar för utsläpp av kvävedioxid och partiklar genomförts. För kvävedioxid medför utsläpp från Bolagets verksamhet inget påslag på beräknade halter i gatumiljö (års-, dygns- resp. timmedelvärden om 28, 55 resp. 70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), vilka också överensstämmer tämligen väl med uppmätta halter 2010. Halterna i gaturum utgör 58 – 80 - 83 % av nivån för resp. miljö-kvalitetsnorm för kvävedioxid.

När det gäller bakgrundshalten för kvävedioxid, som är lägre än halten i gatumiljö, påverkar utsläppet inte årsmedelvärdet (24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), men höjer 98-percentilen för

dygnsmedelvärdet från 25 till 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. För timmedelvärden medför utsläppet en höjning från 59 till 65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

För partiklar PM_{10} ger beräkningen ingen höjning av årsmedelvärdet för bakgrund, 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ej heller för $\text{PM}_{2,5}$ (15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Här är normen 40 resp. 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Det är enbart för dygnsmedelvärdet för PM_{10} (90-percentil), som utsläppet medför en haltökning i bakgrundsmiljöer, från 23 till 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, där normen är 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Utsläpp till vatten

Även utsläppen till vatten bedöms som små och effekterna av dem som försumbara.

Bolaget har beräknat dess andel i utsläppet från det kommunala reningsverket, till vilket avloppsvattnet leds. För BOD_7 och COD är andelen 0,08 promille och för fosfor och kväve 0,01 promille. För kadmium och koppar utgör värmeverkets utsläpp 0,2 respektive 0,3 % av utsläppet från kommunens reningsverk. Halterna är dock något högre från värmeverket än i utgående från reningsverket. Utsläppsmängden är 0,004 kg Cd; 0,1 kg Ni; 0,7 kg CU och 0,7 kg zink per år

En översiktlig bedömning av möjligheten att avleda vatten från sedimenteringsbassängen direkt till Öresund har gjorts, men Bolaget anser att belastningen på det kommunala reningsverket är liten, även av tungmetaller, och ytterligare rening erhålls av de spår av fosfor och kväveföroreningar som förekommer när saltmängden är 30-40 kg/år, och reningen innebär också ett säkerställande av att ev. förhöjda halter les direkt till Öresund. Kostnader för ändring av utsläppspunkt för avloppsutsläpp uppskattas till 2-4 miljoner kronor.

Bolaget bedömer att utsläppet från Västhamnsverket inte kan antas medföra någon påverkan på uppfyllelsen av miljökvalitetsnormerna för vattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt.

Buller

Buller beräknas underskrida de riktvärden som Naturvårdsverket rekommenderar för nyetablerad industri, efter genomförd åtgärd med bullerskärm vid rökgasreningsanläggningen. Då beräknas bullerbidraget enligt rapport nattetid vara 28-39 dB(A) vid mätpunkter vid bostadsbebyggelse, och dag och kvällstid 35-41 dB(A), med en beräkningsosäkerhet på 3 dB(A). I MKB:n anges ekvivalenta ljudnivån nattetid vara 27-35 dB(A) och maximal ljudnivå 30-37 dB(A). Verksamheten anges vara av kontinuerlig natur som inte ger upphov till impulsljud eller höga momentana ljudnivåer. Därför anges i MKB:n att inget delvillkor om ytterligare begränsning med 5 dB(A) ska tillämpas. Övergång till förbränning av torv och bioolja bedöms inte medföra någon ändring av bullersituationen.

Störningar från transporterna till och från anläggningen bedöms som små.

Säkerhet och risker

Bolaget har en säkerhetsplan som har utarbetats i samarbete med Räddningstjänsten i Helsingborg. Riskidentifiering ingår också i bolagets miljöcertifieringssystem. Risker är främst förknippade med olyckor och haverier vid brand, maskinarbeten,

spill och läckage tillvatten. För pelletslagringen finns vissa riskhändelser såsom brand och dammexplosion, vilket medfört ett bedömt riskavstånd på 500 m till bl.a. bostäder. Risken för dammexplosion bedöms dock som begränsad och risken för omgivningspåverkan är liten.

I ansökan ingår också en ackumulatortank i förstahandsyrkandet. Tidigare var det oklart om den ingick i tillståndet eller ej. Bolaget yrkar i andra hand att den inte ingår i ansökan. Det har gjorts en riskanalys för tankbrott på den. Sannolikheten för det bedöms som mycket liten, men konsekvenserna kan bli stora. Försiktighetsåtgärder är regelbunden korrosionskontroll och avvägningsmätningar, samt nivå-mätning i tank med larm.

Verksamheten omfattas inte av lagen 1999:381 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Påverkan på landskapsbilden och kulturvärden

Det är skorstenen som dominerar landskapsbilden i detta område. Eftersom verksamheten bedrivs inom ett industriellt område i hamnen bedöms inte verksamheten påverka landskapsbild eller kulturella värden

Även förbrukningen av naturresurser för den sökta verksamheten bedöms som måttlig.

YTTRANDEN

Yttranden har kommit in från **Länsstyrelsen i Skåne län** och **Miljönämnden i Helsingborgs stad**. Här återges endast de delar av yttranden som inte föranlett bolaget att ändra sina yrkanden i enlighet med yttrandena. Bolagets bemötande anges med kursiv text i anslutning till respektive yrkande. Länsstyrelsens kommentarer efter bolagets bemötande har i vissa fall lagts in i texten i direkt anslutning till yttrandereferatet.

Allmänt

Länsstyrelsen i Skåne län påpekar att enligt miljöbalken ska bästa möjliga teknik tillämpas, inte enbart bästa tillgängliga teknik (BAT best available technique). Detta innebär att domstolen har att pröva om mer långtgående krav än vad som anges i BREF-dokumentet är rimliga att ställa. Länsstyrelsen anser dock, utifrån bolagets redogörelse, att det inte är vare sig tekniskt eller ekonomiskt möjligt att installera SNCR/SCR för att minska utsläppen av kväveoxider.

Länsstyrelsen anser det vara olämpligt att i tillstånd meddela vilka lagar, förordningar och föreskrifter som är tillämpliga för verksamheten. För att underlätta uppföljning av att verksamheten följer både tillstånd och lagstiftning är Länsstyrelsen positiv till att efterlevnaden av villkor i möjligaste mån sker på motsvarande sätt som, i första hand, Naturvårdsverkets föreskrifter för stora förbränningsanläggningar (NFS 2002:26). Det är dock inte lämpligt med generell hänvisning till dess

15 § avseende kontroll eftersom dessa avser specifika tidsbaser mm. vilka inte är fullt ut tillämpliga för alla villkor. Föreskrifterna är dessutom för närvarande under omarbetning vilket kan leda till förändringar med okända konsekvenser. Länsstyrelsen anser det bättre att precisera hur kontrollen av villkoren ska ske i respektive villkor.

För att öka läsbarheten bör beteckningarna på anläggningens enheter vara enhetliga i hela tillståndet. Länsstyrelsen har därför använt beteckningen fastbränslepanna istället för ångpanna i detta yttrande.

Länsstyrelsen yrkar ändring av ett antal villkor, och tillägg av villkor enligt nedan.

Miljönämnden i Helsingborgs stad tillstyrker ansökan, utom för generellt tillstånd till torveldning. De positiva tekniska effekter på pannan som bolaget hänvisar till vid användning av torv (minskad korrosion och beläggning) bör kunna uppnås på annat sätt. Enligt miljöbalken ska dock regleringen av utsläppen av växthusgaser ske inom ramen för lagen om handeln med utsläppsrätter och inte vid tillståndsprövning av verksamheter. Miljönämnden åberopar därför vad som sägs i 2 kap. 5 § miljöbalken. Lagrummet anger bl. a. att "i första hand skall förnybara energikällor användas". Eldning av torv ger upphov till ökade utsläppet av kväveoxider (10-20 %) samt en större mängd askor jämfört med biobränslen, vilket också är viktiga skäl mot att ett generellt tillstånd ges.

Med anledning av framtida osäkerhet på energimarknaden och den omställning av energisystem som sker i flera länder kan det dock finnas skäl att inte i varje enskild situationer förhindra möjligheten att elda torv. Miljönämnden bedömer att en brist-situation på fasta biobränslen inte är trolig, men att ett sådant scenario inte heller helt kan uteslutas. Tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen) bör därför ges en delegerad möjlighet att medge eldning av torv för det fall en situation uppkommer där fjärrvärmeproduktionen hotas på grund av brist på biobränslen. Denna möjlighet ska alltså endast användas restriktivt då alla tänkbara lösningar med biobränslen är uttömda. Tillsynsmyndigheten bör i varje enskilt fall i sitt beslut reglera mängden torv till förbränning samt längden på den tidsperiod under vilken förbränning medges.

***Bolaget** vill erinra om att 2:5 MB inte står över EG-rätten varigenom handel med utsläppsrätter regleras. Bolaget hänvisar för övrigt till sitt bemötande av Länsstyrelsens yrkande om bränslevillkor. Bolaget har emellertid föreslagit ett nytt villkor som begränsar användandet av torv.*

Villkor

Nämnden yrkar ändring och tillägg av vissa villkor vilka tas upp tillsammans med länsstyrelsens motsvarande yrkande, och bolagets bemötande, villkor för villkor.

Villkor 4 (om svaveloxider)

Länsstyrelsen yrkar på följande justering av föreslaget villkor 4.

”Utsläpp till luft av svaveloxider från fastbränslepannan, mätt som SO₂, får som medelvärde för ett kalenderår inte överstiga 50 mg SO₂/Nm³ vid 6 % O₂. Värdet ska

beräknas som en kvot mellan årsutsläppet av svaveldioxid (massa) och årsutsläppet av rökgaserna (volymen). ”

Länsstyrelsen är medveten om att detta reningskrav medför att avfallsmängderna ökar, men att goda möjligheter finns att ta hand om det avfallet. De miljö- och hälsomässiga vinsterna motiverar en större avfallsmängd.

Länsstyrelsen anser vidare att Bolaget inte har motiverat varför begränsningsvärden yrkas som är tio gånger högre än faktiska utsläpp. Den yrkade nivån är långt över nivån för bästa tillgängliga teknik (BREF) och ska inte accepteras. De av bolaget yrkade korttidsvärdena motsvarar bl.a. ca 1000 mg/Nm³ som månadsmedelvärde, vilket i praktiken inte innebär någon reglering.

Länsstyrelsen tillstyrker bolagets definition av årsmedelvärde. Länsstyrelsen yrkar att även månadsmedelvärde ska föreskrivas.

Miljönämnden yrkar att villkorsvärdet för SO₂ från ångpannan sänks från 150 till 100 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Bolagets redogörelse visar att detta värde inte bör förorsaka några svårigheter att uppnå.

***Bolaget** bestrider länsstyrelsens och miljönämndens yrkanden. Begränsningen av svavelutsläppen har en inneboende motstridighet. Vid en ökad svavelavskiljning kommer avfallsmängden (rökgasreningsprodukt) att öka. Yrkad svavelemission motsvarar 0,1 % svavel i lättolja. Genom att driva anläggningen med kalktillsats kommer den årliga avfallsmängden att bli 500 ton högre än utan kalktillsats.*

Såväl bakgrundshalten som bidraget från verksamheten av svaveldioxid till omgivningen är mycket låg. Förutom aktuellt villkor regleras utsläppen av svaveldioxid av Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:26 samt förordning (1998:946) om svavelhaltigt bränsle. Dessa lagrum reglerar även korttidsvärden vilka säkerställer att de kortvariga utsläppen begränsas.

Villkor 5 (om stoftutsläpp)

Länsstyrelsen föreslår för villkor 5, utöver av bolaget accepterad skrivning om månadsmedelvärden, även ”att villkoret innehålls om minst 97 av samtliga 48-timmarsmedelvärden uppgår till högst 110 % av begränsningsvärdet, eller annorlunda uttryckt, att 48-timmars medelvärden får överskrida 22 mg/Nm³ under 3 % av drifttiden.”

Krav på reglering av korttidsmedelvärden behövs enligt länsstyrelsen, eftersom extremt kort drifttid inte bedöms uppstå, då Filbornaverket på 85 MW inte kan ersätta Västhamnsverket. Om i framtiden andra förhållanden skulle uppstå får villkoret omprövas.

Miljönämnden yrkar att villkorsvärdet för stoft från ångpannan sänks från 20 till 15 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Värdet bör kunna uppnås relativt enkelt med ledning av redovisade värden från senare års mätningar.

***Bolaget** bestrider miljönämndens yrkanden.*

20 mg/m³ är i enlighet med gällande praxis och som anses vara bästa möjliga teknik. En skärpning utöver detta värde medför endast en försumbar minskning av bidraget till halten PM10 i omgivningen. Värdet innebär istället att bolaget tvingas till fördyrande textfilter för att få motsvarande garanti-värden från filterleverantörer.

Bolaget anser att bidraget från verksamheten av partiklar till omgivningen är mycket låg, vilket framgår av genomförda spridningsberäkningar. Förutom aktuellt villkor regleras utsläppen av partiklar genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:26. Dessa föreskrifter reglerar även korttidsvärden vilka säkerställer att de kortvariga utsläppen begränsas.

De av länsstyrelsen yrkade korttidsvärdena är inte ändamålsenliga för anläggningar där det kan förekomma korta årliga drifttider. Sedan idrifttagandet av det avfallseldade kraftvärmeverket på Filborna kommer drifttiden vid Västhamnsverket att minska. Skulle drifttiden bli så kort som 120 dygn innebär detta att om villkoret skall innehållas får högst 1,9 stycken 48-timmarsperioder överskridas. Om två 48-timmarsperioder överskrids medför detta ett villkorsbrott.

Villkor 6 (om kolmonoxidutsläpp)

Miljönämnden yrkar att villkorsvärdet för CO från ångpannan bör sänkas från 250 till 150 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Bolagets redovisning visar att detta värde är fullt möjligt att uppnå. CO är ett mått på ofullständig förbränning. Utsläppen av oförbrända ämnen ökar vid höga CO-halter.

***Bolaget** bestrider miljönämndens yrkanden. En skärpning av timmedelvärden utöver 250 mg/m³ har en högst marginell påverkan på utsläppen av oförbrända ämnen. Utsläppet av koloxid medför i sig ingen påverkan på hälsa och miljö genom att utsläppen sprids via en skorsten och därefter oxideras av luftsyret. De halter som utsläppen ger upphov till ligger långt under miljö-kvalitetsnormen för koloxid. Orsaken till att förbränningsanläggningar villkoras med koloxid är för att säkerställa en god förbränning med låga utsläpp av oförbrända ämnen.*

Enligt Naturvårdsverkets branschfaktablad för förbränningsanläggningar anses en utsläpps begränsning om 250 mg/m³ vara tillfyllest för att utsläppen av oförbrända kolväten skall vara minimal. Enligt detta faktablad är det först då emissionen överstiger 500 mg/m³ som utsläppen av oförbrända kolväten stiger.

Villkor 7 (om kväveoxider)

Länsstyrelsen yrkar, med hänvisning till miljödomstolens motivering av motsvarande villkor vid prövningen 2008, på följande formulering av villkor 7 om kväveoxider från ångpannan/fastbränslepannan.

”Utsläpp av kväveoxider från fastbränslepannan får inte överstiga 210 mg/Nm³, mätt som NO₂, vid 6 % O₂. Villkoret innehålls om kvoten mellan årsutsläppet av

kväveoxider (massa) och rökgaserna (volymen) under ett kalenderår (faktisk driftstid) understiger begränsningsvärdet samt om under ett kalenderår (faktisk tid), inte något medelvärde för en kalendermånad överskrider begränsningsvärdet och om minst 95 % av samtliga 48-timmarsmedelvärden uppgår till högst 110 % av begränsningsvärdet.”

Länsstyrelsen menar att nuvarande prövning är fristående från tidigare prövningar och att det inte är uppenbart hur miljödomstolen resonerat inför hittills gällande villkor. Länsstyrelsen motiverar utsläppskraven främst utifrån de höga halterna av kvävedioxid i Helsingborg, men att kravnivån inte ska ses bara utifrån om miljö-kvalitetsnormer klaras, utan en rimlighetsbedömning utifrån 2 kapitlet miljöbalken. Med tanke på hälsoperspektivet är det inte tillräckligt med begränsning genom årsmedelvärde. Länsstyrelsen anser att dess yrkade villkor kan innehållas, då utsläppen inte ökar proportionellt mot kväveinnehållet i bränslet, och då nuvarande utsläpp ligger på ca 100 mg/Nm³. Det yrkade värdet innebär att bränslets innehåll av kväve kan öka 2-3 gånger jämfört med vad som använts de senaste åren. Genom styrning/optimering av bränslemixen bör villkor för både månadsmedelvärden och 48-timmarsmedelvärden kunna innehållas.

Värden enligt föreskrift NFS 2002:26 innebär krav på 48-timmars medelvärde (95 %) på 660 mg/Nm³, vilket inte innebär någon reell funktion för begränsning av påverkan på människors hälsa eller miljön.

Miljönämnden menar att värdet för NO_x bör sänkas från 210 till 180 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂. Bolaget har i sin redovisning tydligt visat att detta utsläppsvärde klaras. Förslaget bedöms även ge tillräckliga marginaler för det fall ett mer kvävehaltigt bränsle t. ex. torv måste användas vid en bristsituation.

Bolaget bestrider länsstyrelsens och miljönämndens yrkanden och anser att av bolaget föreslaget villkor skall gälla. Detta särskilt mot bakgrund av att Miljööverdomstolen har beslutat denna lydelse baserat på de fakta som föreligger vid nu föreliggande prövning.

Bolaget menar att årsmedelvärdena under de senaste har varit relativt låga på grund av att de pellets som har använts till övervägande del har varit förhållandevis kvävefattiga och ger därmed upphov till en lägre kväveoxid-emission (exempel ges i intervallet 30-60 mg/MJ). Framledes kan även pellets som har sitt ursprung i andra biobränsle som salix, rörfen och bränslen från jordbrukssektorn samt torv bli aktuella (förväntad emission 60-80 mg/MJ). Kväveoxidbildning i pannor härrör dels från bränslekväve och dels från luftens kväve. Man räknar med att ungefär hälften av NO_x-bildningen vid eldning av biobränsle härrör från bränslekväve. Denna del av NO_x-bildningen är svår att komma åt med förbränningstekniska åtgärder.

Vid de tillfallen som kväverika bränslen förbränns kommer således emissionen av kväveoxider att vara förhöjd gentemot de tillfallen då kvävefattigare bränslen förbränns. Ett utsläppsbegränsningsvärde bör därför i likhet med Miljööverdomstolen vara uttryckt som ett medelvärde sett över en längre tid.

Bolaget menar att tillfälligt förhöjda emissioner av kväveoxider har marginell påverkan på miljön genom försurning och övergödning av mark och vatten. Tillfälligt förhöjda emissioner vid förbränning av kväverika bränslen kan kompenseras genom sänkta emissioner vid förbränning av kvävefattigare bränslen. Ett utsläpps begränsningsvärde bör mot bakgrund av den miljöpåverkan som detta villkor ska begränsa, vara uttryckt som ett medelvärde över en längre tid, exempelvis ett årsmedelvärde. Det är således både ur processtekniska och miljömässiga grunder lämpligt att uttrycka utsläpps begränsningsvärdet som ett årsmedelvärde. Ett årsmedelvärde kan dessutom fastställas till ett lägre emissionsvärde. Ett korttidsvärde måste fastställas till en högre nivå för att kunna tillåta tillfälligt förhöjda värden.

Villkor 10 (Om kväveoxider från gasturbin)

Länsstyrelsen menar att bolaget bör precisera när villkoret ska anses vara uppfyllt avseende dygnsmedelvärdet, i likhet med övriga emissionsvillkor. Bolagets yrkande om riktvärden innebär att 10 % av driftstiden inte har något begränsningsvärde avseende dygnsmedelvärde, vilket länsstyrelsen anser vara mer än vad som brukar accepteras. Länsstyrelsen tolkar bolagets andrahandsyrkande som att förstahandsyrkandet ska ha tillägget, och yrkar att ett sådant tillägg görs:

”Villkoret innehålls avseende dygnsmedelvärde om under en kalendermånad (faktiskt drifttid) minst 90 % av samtliga dygnsmedelvärden underskrider begränsningsvärdet.”

***Bolaget** anser att dygnsmedelvärdena avseende oljedrift, i likhet med villkor 8, bör uttryckas som riktvärden mot bakgrund av den ringa oljedrift som förekommer. En övergång från riktvärden till begränsningsvärden innebär att värdena måste höjas. Bolaget bestriker Länsstyrelsens yrkande. Som ett andrahandsyrkande skulle bolaget kunna godta den lydelse som anges i villkorssammanställningen.*

Villkor 11 (om kemikalie/avfallsförvaring)

Miljönämnden accepterar att befintlig cistern på 400 m³ eldningsolja inte förses med en fullständig invallning. Cisternen bör dock utrustas med en mindre invallning, förslagsvis 10 % av volymen, till skydd mot spill eller läckage. Vad avser förvaring av mindre mängder flytande kemiska produkter i anslutning till förbrukningsställe bör kravet på invallning endast frångås om ett läckage inte kan nå spill- eller dagvattenbrunn eller tränga ner i marken.

***Bolaget** bestriker miljönämndens yrkanden eftersom tjock eldningsolja har en hög stelningpunkt, vilket framgår av ansökningshandlingarna. En mindre invallning medför endast en falsk säkerhet. Vid mindre läckage motsvarande 5-10 % hinner oljan stelna mycket snabbt varför invallningen inte fyller någon funktion.*

Villkor 12 (om avloppsvatten)

Länsstyrelsen yrkar följande utformning av villkor 12.

”Process- och spolvatten ska avledas till Öresund och får innehålla maximalt 5 mg/l alifatiska kolväten, mätt som oljeindex.”

Länsstyrelsen anser att huvudmannen för det kommunala reningsverket äger rätt att göra en egen bedömning av om mottagning av avloppsvattnet kan ske, varför bolagets yrkande om villkor om avledning till kommunens reningsverk avstyrks.

Länsstyrelsen har vidare krav på utformning av oljeavskiljare (SS EN 858) och att möjlighet att samla upp släckvatten för att efter analys avgöra lämpligaste omhändertagande.

Bolaget bestrider Länsstyrelsens yrkande om avledning till Öresund men kan emellertid godta begränsning av till 5 mg/l alifatiska kolväten mätt som oljeindex.

Bolaget har i komplettering av ansökan visat att såväl miljömässiga som ekonomiska skäl talar emot en avledning av spillvatten direkt till Öresund. Eftersom föroreningarna i spillvattnet huvudsakligen utgörs av suspenderade ämnen och närsalter men också organiska ämnen inklusive oljeföroreningar men marginella halter metaller är det lämpligare att leda detta till reningsverket som kan bryta ner dessa ämnen. Enligt bolagets mening är det inte förenligt med miljöbalkens intentioner att leda spillvatten i Öresund när ett alternativ som kommunens reningsverk står till buds. En avledning till reningsverket innebär att de organiska ämnena bryts ner utan att påverka reningsverkets slam genom tillförsel av tungmetaller.

När det gäller länsstyrelsens krav på uppsamlingsmöjlighet för släckvatten så påpekar Bolaget att utloppet från den befintliga sedimentationsbassängen är avstängningsbar, samt beträffande oljeavskiljare att befintlig sådan är av typ SNV 1970:10, som bolagets anser vara tillfyllest eftersom inga dispergeringsmedel används i någon större omfattning.

Villkor om bränslen

Länsstyrelsen yrkar ytterligare villkor om bränslen.

”Vid fastbränslepannan får biobränslen, torv, eldningsolja Eo I och vegetabiliska biooljor från jord- eller skogsbruk samt livsmedelsindustri användas som bränsle. Biooljor från livsmedelsindustri som är avfall får dock inte användas. Vid gasturbinanläggningen får naturgas/biogas användas, samt eldningsolja EoI som reservbränsle.

Andelen torv får vid varje enskilt tillfälle maximalt uppgå till 20 % av tillförd bränsleenergi. Vid brist på bränsle får dock torv användas i större omfattning efter tillsynsmyndighetens godkännande.”

Det finns förbränningstekniska fördelar med torvförbränning, vilket kan medföra minskad miljöpåverkan. Det kräver dock samförbränning med andra bränslen. Därför menar länsstyrelsen att begränsning inte bör ske enbart på årsbasis.

Länsstyrelsen yrkar egentligen inte förbud mot eldning av vegetabiliska biooljor men upplyser om de tolkningsproblem med nuvarande lagstiftning som kan uppstå när det gäller vegetabiliska oljor som klassas som avfall.

Miljönämnden anser att Bolaget bör åläggas ett utredningsvillkor med syfte att undersöka möjligheten att helt fasa ut fossil eldningsolja till förmån för biooljor samt en tidplan för genomförandet.

***Bolaget** bestrider länsstyrelsens yrkande om att inte få förbränna vegetabiliskt avfall från livsmedelsindustrin.*

Bolaget konstaterar att en diskrepans föreligger mellan lagrummen NFS 2002:1060, NFS 2002:26, NFS 2002:28 och bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Bolaget anser dock att sökt verksamhet omfattar rätten att förbränna vegetabiliskt avfall från livsmedelsindustrin eftersom den alstrade värmen återvinns. Det finns inga formkrav på en prövningskod vid en ansökan varför bolaget anser att ansökan även omfattar sådana bränslen.

De biooljor som bolaget söker tillstånd att förbränna utgörs av vegetabiliska oljor vilka är, oavsett avfallsklassning, undantagna från förordning (2002:1060) om avfallsförbränning. Bl.a. följande avfallsslag är undantagna:

- 1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall*
- 2. vegetabiliskt avfall från livsmedelsindustrin, om den energi som alstras återvinns*

Bolaget kommer därför att ställa krav på att endast vegetabiliska oljor får förbrännas. Vid upphandling kommer krav att ställas på leverantörer att biooljorna inte får innehålla animaliska oljor eller fetter. Dessutom kommer krav att ställas på leverantörerna att biooljornas härkomst måste vara livsmedelsindustri eller jord/skogsbruk, samt att biooljor uppfyller lagen om hållbarhetskriterier.

Bolaget bestrider miljönämndens yrkande om utredningsvillkor för att fasa ut fossila oljor, och påpekar att biooljor är ett nischbränsle med en starkt begränsad tillgång. Tillgången förväntas dessutom att begränsas ytterligare genom det nya regelverket kring hållbarhetskriterier. Formellt sett avser ansökan en omprövning av ett tillstånd som omfattar bl.a. rätten att förbränna eldningsolja. Genom omprövningen kan inte denna rättskraft upphävas.

Bolaget föreslår i fråga om torv ett villkor liknande det som Länsstyrelsen har yrkat.

Bolaget anser i och för sig att begränsning av torvanvändningen inte är förenlig med handeln med utsläppsrätter. Ej heller får en begränsning ske mot bakgrund av hur torvbrytningen sker efter denna prövning endast omfattar verksamheten vid Västhamnsverket och torvbrytningen kan inte anses utgöra en följdverksamhet.

Bolaget och dess ägare Helsingborgs stad har emellertid tagit ett policybeslut om att öka andelen biobränslen i sina verksamheter. Bolaget anser därvid att en andel upp till 20 % motiveras av en bättre tillgänglighet, ökad elproduktion samt förbättrade förbränningsbetingelser i pannan. Motsvarande har också beslutats vid Eslöv Lund Kraftvärmeverk AB:s nya planerade anläggning. Bolaget anser dock att en möjlighet måste kunna ges för använda torv utöver detta värde, när brist eller andra faktorer föreligger, som kan medföra att tillgången på biobränslen vid anläggningen inte kan säkerställas.

För att kunna driva anläggningen driftsäkert och för att minimera risken för korrosionsskador krävs det att tillståndet för verksamheten även innefattar förbränning av torv. Andelen torv måste härvid tillåtas uppgå till uppemot 20 % för att garantera torvens funktion som "teknisk hjälpkemikalie".

Beroende på biobränslekvalitet varierar behovet av inblandning av torv för optimala förbränningsbetingelser. Dessutom är det vanskligt av drifttekniska skäl att vid varje enskilt tillfälle avgöra vilken andel torv som tillförs eldstaden. Praxis för de anläggningar som har begränsningar i användning av torv är att andelen avser årsmedelvärdet avseende energimängd.

I samband med provkörningen med torv har bolaget fått liknande verkningsgrader som med biobränslen. Medelverkningsgraden uppgick under proveldningen till 93,7 % vilket med god marginal överstiger de nivåer som anges som BAT i aktuellt BREF dokumentet, även om pulvertechnik i sig inte ännu ansetts vara BAT, baserat på sådana anläggningarnas låga termiska verkningsgrad.

Villkor om rökgashastighet

Länsstyrelsen yrkar även på villkor om minsta rökgashastighet vid normal drift (ej start och stopperioder) om 8 m/s. Länsstyrelsen för ett resonemang om hur halter och mängder av utsläpp korrelerar till rökgashastigheten, och ifrågasätter vissa korrigeringar i den redovisade spridningsberäkningen som bolaget har redovisat i sitt bemötande. Länsstyrelsen anser att Bolaget inte har visat att spridningen blir likvärdig eller bättre vid rökgashastigheter under 8 m/s.

Bolaget bestrider Länsstyrelsens yrkande.

Bolaget har i genomförda spridningsberäkningar visat att befintliga rökrördiametrar är tillfyllest för en god spridning av rökgaserna. Eftersom beräkningarna har genomförts för fullast vid 8 m/s kommer alla andra driftsfall att ge upphov till samma eller mindre påverkan. Enligt bolagets mening är bolaget bundet genom det allmänna villkoret till de givna rökrördiametrarna. Något särskilt villkor är därför inte behövligt.

Om rökgashastigheten överstiger 8 m/s behövs ingen korrigering för nedsug i beräkningsmodellen. Beräkningen har skett med rökgashastigheten 8 m/s enligt gällande villkor. Kompletterande beräkningar av haltbidraget av kvävedioxid har gjorts för tre olika rökgashastigheter vid fullast. Halterna vid 4,8 resp. 12 m/s blev då 0,7, 1,9 resp. 2,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ vid bebyggelse 800 m öster om

skorstenen. Med nedräkning av haltbidrag i proportion till att rökgas-hastigheten är linjär med bränseleffekten, och därmed med utsläppen, erhålls för 4 resp. 8 m/s 0,7 resp. 0,9 µg/m³.

Därutöver bör även hänsyn tas till att pannor generellt körs med större O₂-överskott vid lägre laster, och att belastning på filter och eldstad blir lägre.

Bolaget anser därför att haltbidraget till omgivningen är i det närmaste oberoende av rökgashastigheten vid en given diameter.

Villkor om säkerhetsrisker

Miljönämnden anser att Bolaget visserligen arbetar förebyggande med risker genom ronderingar, detektionsutrustning m. m. men med beaktande av konsekvenserna av ett större brandscenario anser nämnden det motiverat att bolaget åläggs att utreda möjligheterna att brandsektionera magasinet så att en brand inte kan spridas mellan de olika avdelningarna i lagret. Bolaget hör komplettera sin riskanalys för pelletsmagasinet med en konsekvensanalys för en långvarig brand i lagret. En spridningsmodell bör användas för att beräkna hur staden påverkas av sot- och brandgasemissioner vid ett sådant scenario. Analysen bör även visa både korta och långsiktiga hälsoeffekter som kan uppstå för omgivningen.

***Bolaget** bestrider miljönämndens yrkanden, då Bolaget i sina inkomna riskanalyser har visat att vidtagna åtgärder är tillfyllest för att säkerställa en minimal risk beaktat miljökonsekvenser, teknik och ekonomisk skälighet.*

Förhandling

Vid förhandling framkom bl.a. följande, utöver vad som har framförts tidigare.

Länsstyrelsen yrkade att i det fall att inte korttidsvärden för utsläpp enligt ingivna yttranden föreskrivs, så ska inte MKB:n vad gäller spridningsberäkningar godkännas. Länsstyrelsen motiverade detta yrkande med att miljö kvalitetsnormen om NO₂-halten som dygnsmedelvärde överskrids på vissa gatuavsnitt i Helsingborg. Länsstyrelsen menade vidare att det inte är orimligt att sätta begränsningsvärden baserade på vad anläggningen har klarat de senaste åren.

Länsstyrelsen angav ytterligare motiv för att process- och spolvatten bör släppas ut i Öresund och inte gå via det kommunala reningsverket, genom hänvisning till MÖD M 10600-10.

Miljönämnden framhöll att torv inte bör accepteras från på grund av klimatpåverkan och att målet bör vara att i första hand använda förnybara bränslen. Det finns andra skäl mot torveldning, t.ex. att det blir mer avfall i form av aska.

Bolaget ändrade, på grund av länsstyrelsens yrkande vid förhandlingen, sina yrkanden om utsläppsvillkor till luft till de formuleringar som anges ovan under ”slutligt förslag till villkor”. Någon specifik tidplan för införande av torv och bioljor finns inte för närvarande. Bolaget vidhåller sitt yrkande om verkställighetsförordnande.

Kompletteringar

Bolaget har efter huvudförhandlingen i två omgångar ingivit ytterligare beräkningar av sin påverkan på halter av luftföroreningar i omgivningsluft utifrån utsläppsvärden som korttidsmedelvärden. Beräkningarna har gjorts för ett värsta fall med kontinuerligt utsläpp av kvävedioxid på yrkad maxnivå för ett dygnsutsläpp om 275 respektive 600 mg/m³ ntg, 6 % O₂, samt 30 mg/MJ från gasturbinen. Jämförelsevärden med yrkandet om 70 mg/MJ (som motsvarar ca 175 mg/m³) och 20 mg/MJ från gasturbinen finns med. Med beräknade värden för halterna i gaturum i Helsingborg under ett år med normala väderförhållanden, vilka är något högre än uppmätta halter, medför tillskottet från Västhamnsverket inte att miljö kvalitetsnormerna överskrids. Beräknad 98-percentil för dygnsmedelhalter vid Drottninggatan som bakgrunden med biltrafik är 55 µg/m³, och samma värde erhålls även med Västhamnsverkets bidrag vid utsläppet 210 mg/m³. För fallen med utsläpp 275 mg/m³ resp. 600 mg/m³ ökar kvävedioxidhalten till 57 resp. 59 µg/m³. Miljö kvalitetsnormen är i det fallet 60 µg/m³. För fallet med 600 mg/m³ är alltså marginalen liten. För timmedelvärden (98-percentiler) är marginalerna till normen större, erhållen halt blir 72-74 µg/m³ i förhållande till normen 90 µg/m³.

Bolaget har även ingett justerat yrkande för villkor 7, med tillägg att begränsningen för månadsmedelvärde bara ska gälla månader med mer än sju dygn med drift. Bolaget har även meddelat att bolaget kan godta länsstyrelsens yrkande om villkor om rökgashastighet och föreslår en formulering som anges i avsnittet med bolagets slutliga yrkanden.

Länsstyrelsen finner, efter andra vändan av bolagets kompletterande spridningsberäkningar, att det går att bedöma beräkningarnas relevans, men att de inte föranleder länsstyrelsen att ändra på de tidigare framförda synpunkterna och villkorsförslagen för korttidsvärden för NO_x och villkor om rökgashastighet.

Länsstyrelsen inger samtidigt för kännedom Helsingborgs stads årsrapport om luftkvaliteten i staden under 2011.

Av rapporten framgår, som domstolen utläser det, bl.a. att årsmedelvärdena för kvävedioxid i takhöjd har haft en fallande trend sett över en 15-årsperiod, men har de senaste tio åren pendlat på en nivå mellan ca 20 och ca 25 µg/m³. I gatunivå har kvävedioxidhalten haft en fallande tendens sedan 2003 med ett medelvärde i slutet på perioden på något under 30 µg/m³. Dygnsmedelvärdet 50 µg/m³ för kvävedioxid har överskridits 7 dygn vid Drottninggatan under 2011, vilket är maximalt tillåtet enligt miljö kvalitetsnormen.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen tolkar länsstyrelsens senaste inlägga som att den godtar miljökonsekvenskonsekvensbeskrivningen efter den ytterligare komplettering som gjorts. Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen med de kompletteringar som gjorts under målets handläggning kan ligga till grund för prövningen och att den alltså kan godkännas.

Miljökvalitetsnormer

Tillstånd får inte lämnas till en verksamhet som befaras bidra till att en miljökvalitetsnorm överträds. Det är endast för dygnsmedelvärden för kvävedioxid i gatumiljö som närmare överväganden behöver göras. För dessa har antalet dagar, då normvärdet överskridits, tangerat vad som maximalt tillåts (7 dygn per år) under de år som redovisats i ansökan. . Det framgår av den luftkvalitetsrapport (2009) som har fogats till ansökan att överskridanden av högsta halt enligt normen sammanfaller med höga trafikflöden, och i rapporterna dras slutsatsen att det är trafiken som orsakar överskridandena. I 2001 års rapport, som länsstyrelsen har inlämnat, anges också att samband med trafikintensitet och halter i luft, samt att trafiken på Drottninggatan har ökat. Det finns alltså viss risk för överskridande av normen. Spridningsberäkningarna har visat att med de slutligt yrkade villkoren för kväveoxidutsläpp, blir verkets andel av förekommande halter i omgivningen liten. Även utan fjärrvärmeverkets utsläpp torde risken för överskridanden kvarstå på grund av trafiken. Det kan inte anses vara skäligt att neka tillstånd på grund av en marginell påverkan på möjligheten att uppfylla miljökvalitetsnormer för kväveoxider på dygnsbasis. De små marginalerna till miljökvalitetsnormerna för dygn vid utsläppsbegränsning enligt generella föreskrifter motiverar dock att ett särskilt villkor för dygn anges, se vidare nedan.

Tillåtlighet

Befintlig verksamhet

Av ansökan och dess MKB framgår att det inte är skäligt att ytterligare omlokalisera den befintliga verksamheten, utöver den kommande omfördelning av värmeproduktionen till Filbornaverket, och att verkningarna i omgivningen kan begränsas genom uppställda villkor, så att miljöbalkens hänsynsregler i 2 kapitlet miljöbalken tillgodoses. Inte heller medför de villkorade utsläppen rimligen att någon miljö kvalitetsnorm befaras komma att överskridas på grund av verksamheten. Verksamheten strider inte mot gällande planbestämmelser. Av bolagets redogörelse för hur verksamheten bidrar till att uppfylla miljömålen framgår att verksamheten bidrar till eller i vart fall inte motverkar att målen nås, bortsett möjligen från konsekvenser av torveldning. Överväganden om begränsning av verksamheten med avseende på dess klimatpåverkan får dock enligt 16 kap 2 § miljöbalken inte tas in i denna typ av mål. Verksamheten bedöms vara tillåtlig enligt miljöbalken och tillstånd ska alltså ges.

Torveldning

Miljönämnden har motsatt sig torveldning annat än vid vissa situationer med brist på biobränslen. Även andra skäl än klimatpåverkan anges, såsom större utsläpp av NO_x och mer aska till deponering, vilka nämnden anser inte uppvägs av de förbränningstekniska positiva effekterna av torvtillsats. Domstolen anser att torveldning vad gäller utsläpp kan tillåtas inom de villkor som uppställs för verksamheten, och ger de förbränningstekniska fördelar som kan ge ökad verkningsgrad och därmed minska dels vissa utsläppstyper och dels förbrukningen av ammoniumsulfat. Den indirekta påverkan på naturmiljön genom följdverksamheter i form av torvtäkter får anses vara begränsad genom den numera restriktiva tillståndsprövning som sker av täkterna, och som normalt inriktas på exploatering i första hand av redan påverkade torvmarker. Utöver klimatpåverkan, som inte får ingå i denna prövning, ser domstolen inte tillräckliga skäl för att förbjuda torveldning i den omfattning som har yrkats.

Biooljor

Länsstyrelsen har uppmärksammat domstolen på oklarheterna i de formella förut-sättningarna för förbränning av sådana vegetabiliska oljor som utgör avfall. Ef-tersom sådana oljor är undantagna från föreskrifterna om avfallsförbränning (4 § förordning 2002:1060), finns inget hinder utifrån den förordningen att för-bränna sådana oljor, och några ytterligare särskilda krav på anläggningen utifrån den förordningen måste eller behöver inte ställas. Frågeställningen, som domstolen uppfattar den, rör enbart vilka prövningspunkter enligt nuvarande utformning av bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som är tillämp-liga. Utöver den allmänna punkten 40.40 anläggning för förbränning med en total tillförd effekt av mer än 300 MW, skulle det vara fråga om tillståndsplikt enligt t.ex. 90.220, om mängden vegetabiliska biooljor, annat än avfall från skogs- och jord-bruk, helt skulle ersätta behovet av eldningsolja, ca 400-600 m³/år enligt 2007-2009 års förbrukning, eller 18 00 ton/år som uppgavs vid huvudförhandlingen. Ef-tersom prövningsplikten har fallit ut i vilket fall och prövning pågår, så ser dom-stolen inte att denna fråga har betydelse för tillåtligheten, utan det kan vara fråga bl.a. om vilka avgifter för tillsyn etc. som ska tas ut, men sådana frågor ligger utan-för ramen för förevarande prövning. Klassificeringen av tillståndspliktiga verksam-heter kan också komma att ändras under tillståndets giltighetstid. Förbränning av sådana biooljor som är undantagna i förordning 2002:1060 får därför anses omfattas av det allmänna villkoret och behöver inte anges explicit i tillståndets omfattning.

Akkumulatortank

Mark- och miljödomstolen anser att akkumulatortanken utgör en väsentlig del av anläggningen, då produktionen till stor del anpassas via den, och den enbart avskiljs av en gata från huvudanläggningen. Bolagets andrahandsyrkande om tillståndets omfattning bör därför lämnas utan bifall.

Villkorsutformning

Generellt om begränsningsvärden

I villkorsförslag och yrkanden har använts begreppen begränsningsvärde och riktvärde. Mark- och miljödomstolen menar att även ett riktvärde är ett begränsningsvärde, se förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) 11 b §, andra meningen.

I enlighet med Miljööverdomstolens uttalanden om praxis för begränsningsvärden, som har befästs med två domar den 28 februari 2012 (M 197-10 och M8364-10), bör inte begreppet riktvärden användas i villkor. Det bör enligt mark- och miljödomstolens mening istället vid behov noggrant i villkor anges vad som gäller ifråga om villkorets omfattning eller eventuellt accepterat begränsat överskridande.

Mark- och miljödomstolen vill inte använda villkorsformuleringar som kan sägas föregripa tillsynsmyndighetens bedömning av när villkor har överträtts. Likaså bör procentangivelser av ett begränsningsvärde ersättas med värden i klartext. Villkoren bör omformuleras i dessa avseenden.

Validering av villkor

Bolaget har frånträtt sina ursprungliga yrkanden att villkor med begränsningsvärden, även för buller, skulle ”valideras” i likhet med den validering som ska ske för de parametrar som berörs av Naturvårdsverkets föreskrift 2002:26, dvs. schablonmässigt påslag på gränsvärdet vid uppföljning, för kompensering av mätosäkerhet. En sådan hantering kan vara funktionell för generella föreskrifter, men vid en tillståndsprovning ska de individuella förutsättningarna beaktas. Genom frånträddandet av valideringsyrkandet underlättas domstolens bedömning av villkorens lämplighet. Vissa av bolagets yrkanden om villkorsnivåer uppges dock ha justerats uppåt för att kompensera för att värdena ej ska anges som validerade. Därmed har ändå indirekt en liknande princip använts. Det framgår dock att redovisningen av hittillsvarande utsläppsdata i målet inte avser validerade värden i nämnd bemärkelse. Detta bör beaktas vid bedömning av villkorsförslagen för de olika utsläppskategorierna. Det går dock att även utan ”validering” i viss mån beakta mätosäkerhet-

er vid överväganden om lämpliga marginaler mellan förväntade normala utsläppshalter och villkorsnivå för respektive mätvariabel. Det ankommer sedan på tillsynsmyndigheten att vid uppföljning av villkorsefterlevnaden värdera mätresultatens tillförlitlighet i det enskilda fallet och vid utformning av kontrollprogram tillse att förutsättningar finns för kvalitetssäkrade resultat.

Villkor, allmän bedömning

Utöver tillståndsvillkoren gäller NFS 2002:26, som är en implementering av EU-direktiv 2001/80/EG. Detta direktiv har ersatts av direktiv 2010/75/EU (IED). Det innebär i vissa fall skärpning av utsläppsnivåer jämfört med NFS 2002:26 vid implementering i Sverige senast den 7 januari 2013. Flera av yrkade villkor baseras på IED-nivåerna. De lokala förhållandena kan dock som framgår nedan, påkalla ytterligare skärpning av utsläppsvillkoren.

Med undantag för nedan angivna villkor bedömer domstolen att de av bolaget slutligt yrkade villkoren kan accepteras, efter smärre språkliga justeringar och omnumrering.

Villkor om buller

Yrkat bullervillkor innehåller en passus som innebär att det ska anses vara uppfyllt om bolaget efter en belagd överträdelse inom sex månader visar att värdet åter innehålls. Domstolen anser att detta är en alldeles för lång tid med obegränsad tillåtelse till överskridande. Med de i MKB:n redovisade förekommande bullernivåerna finns marginal till villkorsnivåerna, varför ett sådant undantag i villkorets giltighet inte behövs. Större avvikelser i bullerhänseende än vad som ryms inom marginalerna kan förmodas hänga samman med sådana tekniska fel som bör åtgärdas omgående även av andra skäl.

Villkorsförslaget innehåller ett delvillkor om att den tillåtna ljudnivån ska sänkas med 5 dB(A) om det förekommer hörbara tonkomponenter och/eller impulsartat ljud, trots att det i MKB:n anges att det inte behövs. Det bör vid en tillståndsprövning klarläggas om sådant ljud kan väntas förekomma. I detta fall sägs uttryckligen i underlaget att dessa typer av ljud inte förväntas förekomma. Föreslagen formu-

ring kan dessutom medföra tolkningssvårigheter i tillsynen, t.ex. beträffande varaktigheten för en sådan nedsättning om något enstaka impulsljud skulle förekomma. Om sådana ljud skulle uppstå mer varaktigt innebär formuleringen krav på kraftig minskning av andra bullerkällor inom verksamheten, vars skälighet inte kan bedömas utifrån föreliggande underlag. Utgångspunkten bör istället vara att om de angivna avvikande ljudtyperna skulle uppstå omfattas de inte av tillståndet och sådan förekomst medför behov av omedelbart korrigerande åtgärder och eventuellt tillsynsinsatser om åtgärder ej vidtas. Denna del av villkoret bör därför utgå. Det framgår inte av villkorsförslagen vad den ökning av bullernivån som utlöser mätning ska relateras till, vilket rimligen bör vara bolagets åtagande, d.v.s. de värden som anges i ansökan ”efter åtgärd”. Detta bör dock avgöras i samråd med tillsynsmyndigheten i samband med anmälan av åtgärden. I övrigt har nivåerna i villkorsförslaget inte ifrågasatts och de bör föreskrivas.

Villkor om svaveldioxid

Motivet för särskilt utsläppsvillkor för svavel är att ansökan omfattar torveldning, och då förväntas väsentligen större svavelutsläpp jämfört med förbränning av enbart trädbränslen. Även om inga lokala problem med svaveldioxidhalter har påtalats, ingår det i miljömål avseende förurning att hålla nere svavelutsläppen, och i vart fall inte öka dem totalt sett. Remissmyndigheterna anser att marginalen mellan bolagets förslag till villkor och erhållna resultat är för stor. En överslagsberäkning bör göras för att se vad som kan vara rimlig marginal. Svavelinnehållet i torv uppges i ansökan vara ca 0,2 %, jämfört med 0,02-0,05 % i trädbränslen. Med en största torvinblandning på 20 % ökar alltså svaveltillförsel med en faktor 1,3-2,8. Nuvarande utsläpp uppges vara på nivån 2-40 mg/m³ på årsbasis. De högsta värdena sammanfaller med år då proveldning av torv har förekommit men det kan bara påverka svavelutsläppet med några procent, då torv har svarat för <1 % av energitillförseln under året ifråga.

Med utgångspunkt i det högsta angivna årsmedelvärdet enligt ovan skulle torveldning medföra ett utsläpp på 50-110 mg/m³ som årsmedelvärde. En begränsning på 120 mg/m³, framstår som rimlig som begränsning så att inte torv med särskilt

höga svavelhalter kommer att användas eller så att kalkinsprutning inte medför oacceptabelt stora avfallsmängder.

Villkor om stoftutsläpp från fastbränsleeldning

Hittills har som villkor gällt 5 mg/MJ tillfört bränsle som månadsmedelvärde (riktvärde). Det motsvara ca 15 mg/m³ normal torr gas, 6 % O₂. Domstolen anser att det nu yrkade värdet (20 mg/m³ etc.) kan accepteras genom den nu stramare skrivningen. Begränsningsvärdet innebär en stor marginal till uppmätta halter. Föreslagna månads- och dygnsvillkor överensstämmer vad gäller siffervärden med IED-direktivet (vilket ännu inte är implementerat, och som innehåller andra gränsvärdesnivåer än NFS 2002:26), och kommer enligt bolaget att innebära dubbelreglering (fr.o.m. 2013). Genom att de nu villkorade begränsningsvärdena inte ska tillämpas som ”validerade”, med den tolkning som ovan har getts uttryck för, innebär de i praktiken en viss skärpning jämfört med direktivet (27 % lägre) och de kan därför vara motiverade som särskilda villkor. Det innebär likväl stora marginaler till vad som har uppmätts i anläggningen.

Enligt luftkvalitetsrapporterna är halterna av partiklar i Helsingborg inte i riskzonen för överskridande av miljökvalitetsnormerna för utomhusluft. Västhamnsverket kan enligt beräkningarna visserligen medföra ett inte försumbart bidrag till medelhalterna över dygn, men ändå med betydande marginal till miljökvalitetsnormen för dygnsmedelvärden. Därför ser domstolen det inte som nödvändigt att ytterligare begränsa dygnsmedelvärdena för stoft utöver vad som följer av tillämpning av direktiv 201/75/EU.

Villkor om kväveoxider från fastbränsleeldning

Bolaget har hänvisat till att villkoret för kväveoxidutsläpp relativt nyligen har slutligt fastställts av Högsta domstolen (genom att ej lämna prövningstillstånd), och att inget väsentligt har ändrats beträffande bästa tillgängliga teknik sedan dess. Miljööverdomstolens dom baseras delvis också på att inga överskridanden av miljökvalitetsnormer då befarades. Den tidigare tendensen till minskande kvävedioxidhalter i omgivningen har dock inte fortsatt, utan lufthaltsmätningarna visar nu på risk för

överskridande av dygnsmedelvärden för kvävedioxid. Situationen är alltså något ändrad jämfört med tidigare beslutstillfälle, och en ny bedömning av lämpliga villkorsnivåer behövs.

Bolagets yrkande om årsmedelvärde är något högre än IED-direktivets grundvärden, men om yrkandet innebär ej ”validerade” nivåer, med ovan refererad tolkning, innebär det i praktiken en skärpning jämfört med direktivet, varför framtida dubbelreglering inte uppstår. Domstolen finner inte skäl att skärpa villkoret jämfört med nuvarande villkor för årsmedelvärdet, trots att det fortfarande är god marginal till förväntade värden (ungefär halva begränsningsvärdet, på årsbasis). För att säkerställa att verksamheten inte kan befaras bidra till överskridande av miljökvalitetsnormer för dygn ens vid extrema spridningsförhållanden bör emellertid villkor om månads- och dygnsmedelvärden också föreskrivas.

I bolagets yrkande anges dygnsmedelvärden och länsstyrelsens yrkande anger 48-timmarsmedelvärden för 5 % av värdena under ett år, varför villkorsnivåerna är svåra att jämföra. Ett dygn med 275 och ett med 110 ger 48-timmarsmedelvärdet 193 mg/m^3 . Det är alltså inte uppenbart vilket villkor som är hårdast. Enligt spridningsberäkningen innebär 275 mg/m^3 fortfarande en viss marginal till miljökvalitetsnormen. Bolagets yrkade nivåer kan därför godtas. Det innebär ändå goda marginaler till vad anläggningen normalt kan prestera. Villkoret medger dock obegränsat överskridande under 5 % av tiden (dock inom ramen för månadsmedelvärdet) medan spridningsberäkningen tar syfte på 98-percentilen. Domstolen anser att det begränsade accepterade överskridandet ska ha samma tidsbas som den miljökvalitetsnorm som villkoret dimensioneras för, dvs. överskridande under 2 % av tiden.

Eftersom villkoren anges som volymsviktade, behöver inte undantag göras för månader med få driftsdagar.

Villkor om stoft från gasturbinen

Villkoret bör inte anges som riktvärde. Med tanke på bränslet till gasturbinen bör stora marginaler finnas mellan faktiska resultat och villkor. Det är endast vid användning av Eo1 som reservbränsle som stoftutsläpp av någon betydelse kan för-

väntas, men då normalt i halter under 10 mg/m³ normal torr gas, 3 % O₂, även utan reningsåtgärder. För bioolja innebär villkoret en form av indirekt kvalitetskrav på halten obrännbart.

Villkor om avloppsvatten

I process- och spolvattenavloppet från Västhamnsverket förekommer normalt inga föroreningar i halter som befaras ha någon påtaglig betydelse varken vid utsläpp till reningsverk eller direkt till recipient. Frånsett den principiella inställningen att inte belasta kommunala reningsverk med annat än sanitärt avloppsvatten, är det enbart belastningen med ovidkommande vattenvolymer som är av betydelse för bedömningen av lämpligaste avledning, under normala förhållanden. Konsekvenserna av okontrollerade utsläpp av t.ex. av olja utöver vad oljeavskiljare och avstängbara basängar klarar, kan vara en annan faktor för bedömningen. Den av länsstyrelsen åberopade domen från miljööverdomstolen om olämpligheten i att överföra vissa avloppsvatten till kommunalt reningsverk bedöms av domstolen inte vara helt relevant i målet, då den avser lakvatten från en avfallsanläggning deponi.

Domstolen finner att det från miljöbelastningssynpunkt är tämligen egalit vilket alternativ som väljs, och är svår att göra en invändningsfri kostnadsavvägning mellan alternativen. Eftersom kommunen kan besluta om att inte ta emot vattnet oavsett detta tillståndsbeslut, kan det vara rimligt att låta kommunen avgöra om överföring till reningsverket kan ske eller ej, utifrån dess förutsättningar att ta emot avloppsvattnet ifråga. Det bör dock delegeras till tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva villkor om avledningen av process- och spolvatten, om det skulle uppstå oklarheter kring ledningsdragningar i alternativet direktutsläpp till Öresund (efter oljeavskiljare).

Villkor om bränslen

Eftersom anläggningen omfattas av regelverket för handel med utsläppsrätter får inte fördelningen av bränslen regleras i villkor, varför yrkanden i det avseendet inte kan beviljas enbart utifrån bränslenas klimatpåverkan. Däremot kan användningen

av torv formellt sett begränsas i villkor, bl.a. utifrån behovet av att hålla nere mängden aska som inte kan återvinnas för t.ex. återföring till skogsmark.

Villkor om rökgashastighet

Bolagets andrahandsyrkande om skorstensdiametrar fyller ingen funktion eftersom det inte direkt reglerar rökgashastigheten och det inte planeras någon ombyggnad av skorstenar. Länsstyrelsens yrkande om villkor för rökgashastighet torde ha mindre betydelse för utbredningen av rökgasplymen, då aktuell anläggning inte har rökgaskondensering och därmed inte kylda rökgaser som kan öka risken för röknedslag. Hittills gällande villkor har dock innehållit krav på minsta rökgashastighet, och domstolen ser ingen anledning att ta bort det, då det kan ses som ett säkerställande av att beräkningsresultaten av spridningsberäkningarna kan innehållas.

Verkställighetsförordnande

Bolaget har inte angett några relevanta skäl för verkställighetsförordnande. Det nya tillståndet innehåller inga väsentligen ändrade villkor som snarast måste genomföras av överhängande miljöskäl, varför yrkandet inte bör medges.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande senast den 19 juni 2012. (DV 425)

Jonny Boo

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonny Boo, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg, samt de särskilda ledamöterna Börje Andersson och Jan-Åke Jacobson.